

HÄRNÖSANDS STIFTS VERKSAMHETSPLAN & BUDGET

2018

Svenska kyrkan
HÄRNÖSANDS STIFT

Stiftsstyrelsen i Härnösands stift överlämnar verksamhetsplanen 2018

Foto: Maria Eddebo Persson

Bakre rad från vänster: Leif Nilsson, Ingrid Flodin, Mikael Sjölund, Ingrid Borgström, Tommy Eriksson, Marianne Eriksson. Främre rad från vänster: Eva Nordung Byström, Monica Drugge Hjortling, Birgitta Sedin, Christina Andersson.

Härnösand 24 oktober 2017

Biskop Eva Nordung Byström, ordförande
Tommy Eriksson (S) förste vice ordförande
Marianne Eriksson (C) andre vice ordförande

Leif Nilsson (S)
Christina Andersson (S)
Mikael Sjölund (S)
Monica Drugge Hjortling (S)
Ingrid Flodin (C)
Birgitta Sedin (KR)
Ingrid Borgström (BA)
Leif Grip (POSK)

Grafisk produktion: Lena Nilsson, Härnösands stift 2017
Omslagsbild: Jonas Tobin/IKON
Tryck: Hemströms Tryckeri AB

LÄSHÄNVISNING

Stiftets resurser redovisas samlat

Verksamhetsplanen 2018 innehåller mål och insatser för stiftets tre verksamhetsområden: *Församlingslivets utveckling* och *Organisatoriska förutsättningar* som rymmer allt det främjande arbetet liksom tillsynen samt *Stiftsorganisationen* som innehåller det interna arbetet. Detta för att tydliggöra hur stiftets resurser fördelas.

Verksamhetsplan och budget är uppbyggd enligt samma modell med avsikt att det ska vara mycket enkelt att läsa planen och budgeten parallellt. I planen redovisas den sammantaget budgeterade kostnaden per verksamhetsgrupp. I budgeten ges möjlighet att tränga djupare in i siffrorna, där redovisas även kostnaderna per delverksamhet.

Den modell för verksamhetsindelning som tillämpats sedan 2014 innebär en verksamhetsinriktad redovisning av personalresurserna. Det innebär att i både verksamhetsplan och budget är stiftskansliets personalkostnader fördelade på de olika verksamhetsgrupperna och summerade med övriga kostnader, i den omfattning som verksamhetens planerade insatser förväntas kräva. På så sätt ges en samlad bild av hur stiftets resurser är planerade att användas under det kommande året.

De mål som planen redogör för: det övergripande målet för varje verksamhetsgrupp och de mer detaljerade målen 2018 ska läsas som en vision som stiftets arbete strävar mot på längre och kortare sikt. För stiftsorganisationens strävan att uppnå dessa mål krävs olika insatser som redovisas under årets mål.

Inledning

- Läshänvisning 3
- Biskopen har ordet 5
- Stiftets uppgift - främjande och tillsyn 7
- Ett stärkt barnrättsperspektiv 7

Församlingslivets utveckling

- Gudstjänst 9
- Barn och unga 10
- Diakoni 12
- Ideellt medarbetarskap 13
- Internationellt arbete 14
- Flerspråkigt arbete 15
- Andlig fördjupning 16
- Bidrag till församlingslivets utveckling 17
- Medlemskommunikation 18

Organisatoriska förutsättningar

- Styrning och ledning, lokala nivån 21
- Personalutveckling, lokala nivån 21
- Struktur/förvaltning/ekonomi 22
- Församlingsinstruktion 23
- Visitationer 23
- Utjämnings- och glesbygdsbidrag 24
- Byggnader 24
- Inomkyrklig kommunikation 25
- Studerande till kyrklig tjänst 25
- Introduktionsår 26
- Arbetsmiljöarbete 27
- Kyrklig beredskap 27

Stiftsorganisationen

- Styrning och ledning 29
- Stödfunktioner 31
- Fastigheter 31
- Övrig stiftsverksamhet 31

Budget

- Budget 2018 33

Bilagor

- Bil 1 - Barnkonsekvensanalys i budgetarbetet ... 36
- Bil 2 - Personal på stiftskansliet 38
- Bil 3 - Kontraktsprostar och kontrakt 38

Foto: Kerstin Stickler

Nu kraftsamlar vi för en välkomnande och rekryterande miljö

När jag skriver detta har vi precis upplevt ett kyrkoval med det största valdeltagandet sedan 1930-talet. Omkring en miljon människor – eller drygt 19 procent av de röstberättigade medlemmarna – gick till valurnorna. Trots att detta fortfarande är ett relativt lågt valdeltagende så visar det ändå på ett stort stöd till Svenska kyrkan. Det behöver vi se och vara tacksamma över.

Det finns många åsikter om orsakerna bakom det ökade valdeltagandet, det tänker jag inte beröra här. Däremot vill jag lyfta fram två slutsatser inför den kommande mandatperioden och framtida kyrkoval. För det första visar årets kyrkoval att det arbete en nomineringsgrupp lägger ner på information, debatt och marknadsföring ger fler röstande. För det andra speglar valresultatet hur våra medlemmar tycker att vår kyrka skall styras. Vi är en folkkyrka och det innebär att vi skall finnas till med vårt budskap för alla i vårt land. Därför har våra medlemmar rösträtt och därför måste vi respektera deras val.

För er som är förtroendevalda väntar nu ett viktigt arbete som arbetsgivare och förvaltare av egendom och ekonomi men också av kyrkans budskap. Ert uppdrag och ansvar är att göra det möjligt för alla församlingar att utföra samtliga aspekter av församlingens grundläggande uppgift: att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Stort tack till alla er som ställer upp och axlar detta ansvar.

Det är många utmaningar som väntar oss under den kommande mandatperioden. En sådant är rekryteringsläget. På olika sätt kommer därför rekrytering att finnas med som en övergripande strävan i hela stiftets verksamhet med främjande och tillsyn av församlingarnas grundläggande uppgift. Denna inriktning samlar vi under det gemensamma mottot Välkomnande och rekryterande. Det är två begrepp som berör såväl vårt förhållningssätt som de fysiska, organisatoriska och sociala miljöerna i våra församlingar och behovet av bärkraftiga och resursstarka församlingar och pastorat. Rätt form av välkomnande blir i sig rekryterande och en respektfull och bekräftande rekrytering är i sig ett välkomnande.

Detta övergripande motto märks tydligast när det gäller arbetet med rekrytering till kyrklig tjänst och vårt stöd för det ideella engagemanget. Men det präglar även vår ökade satsning på stöd till förtroendevalda och kyrkoherdar, vårt arbete med unga ledare, våra fortbildningar av församlingarnas olika yrkesgrupper, stödet till förvaltning av ekonomi, byggnader och det fortsatta indelningsarbetet samt arbetet med utveckling och främjande av gudstjänst- och musikliv, andlig fördjupning och diakoni. Ja, i det mesta av stiftets främjande. Att vara välkomnande och rekryterande är en betydelsefull och avgörande aspekt av det som är kyrkans primära uppdrag: att räcka evangeliet åt alla och att skapa förutsättningar för tro och kristen gemenskap.

Mottot ingår också i den vision som summerar innehållet i mitt herdabrev som kommer att ges ut i början av 2018. Därför vill jag nu avsluta den här inledningen av verksamhetsplan 2018 med denna vision:

Svenska kyrkan i Härnösands stift har ett välkomnande och rekryterande förhållningssätt i välkomnande och rekryterande miljöer. Genom att vara inkluderande, inbjudande, inspirerande och interagerande kan församlingar erbjuda evangeliets budskap om tro, liv och kallelse på ett sätt som talar till, respekterar och lever med människor i vår tid. För vår tid är också Guds tid. Nu är Guds tid.

Eva Nordung Byström
Biskop och ordförande i stiftsstyrelsen

Foto: Kerstin Stickler

Foto: Josefin Casteryd/IKON

Stiftets uppgift

Främjande och tillsyn

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingarna i Härnösands stift har förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan.

Stiftet har en rad uppgifter som regleras i kyrkoordningen. Stiftet ska främja och ha tillsyn över församlingslivet, och då främst när det gäller den grundläggande uppgiften och förvaltningen. Stiftet har också – som Svenska kyrkans regionala nivå – en rad samordnande uppgifter. Genom biskopen och domkapitlet har stiftet även tillsyn med konsultativ inriktning, samt av mer formell karaktär över verksamheten i församlingar och pastorat. Främjande och tillsyn ska inte ses som två separata delar.

Församlingarna är Svenska kyrkans primära enhet med uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av den grundläggande uppgiften.

Främjandet sker på församlingarnas villkor och utifrån respektive församlings definition av behov och mål. Stiftet ger stöd, inspiration och skapar förutsättningar för församlingarna att bedriva verksamhet och nå sina mål. I kontakterna med församlingar, andra stift och Svenska kyrkans nationella nivå samt samhället i övrigt identifieras vissa områden där det krävs övergripande regionala lösningar. Här har stiftet en viktig roll.

Biskopen leder domkapitlets och stiftsstyrelsens arbete. Hennes uppgift är även att vara andlig ledare för stiftets församlingar samt att viga präster och diakoner till tjänst i Svenska kyrkan. Stiftet är indelat i fem kontrakt och i varje kontrakt finns en av biskopen utsedd kontraktsprost som är hennes förlängda arm och länk mellan stiftsorganisationen och församlingarna i området. Prostarna har också uppgift att vara biskopen behjälplig vid visitationer och annan tillsyn.

Egendomsnämnden har till uppgift att förvalta stiftets prästlönetillgångar, tillgångarna består till övervägande del av skogsmark samt till mindre del av fonder. Inriktningsmål för egendomsförvaltningen samt insatser för det kommande året redovisas separat, i *Budget för prästlönetillgångarna i Härnösands stift verksamhetsåret 2018*.

Stiftskansliet är en gemensam resurs för samtliga delar.

Ett stärkt barnrättsperspektiv

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingarna i Härnösands stift är förtrogna med innebörden av ett barnrättsperspektiv och har rutiner för att tillämpa det.

Arbetet med ett stärkt barnrättsperspektiv i verksamhetsplaneringen har sin bakgrund i kyrkomötets beslut 2012 som innebär att barnkonsekvensanalys krävs som grund för Svenska kyrkans verksamhet. Under det gångna året har stiftskansliet fortsatt ett systematiskt arbete med detta. En strategisk barnrättsgrupp har bildats och en handlingsplan har arbetats fram. Handlingsplanen omfattar såväl det strategiskt interna arbetet samt det utåtriktade främjandet. Målen i handlingsplanen är en integrerad del av verksamhetsplan och budget 2018, men återfinns också i sin helhet i *bilaga 1*.

I arbetet med mål och budget har de verksamhetsansvariga i enlighet med riktlinjerna för barnkonsekvensanalys, arbetat för att stärka barnrättsperspektivet utifrån två utgångspunkter:

- En kartläggning över barns livsvillkor i Härnösands stift. Hur påverkar barns olika förutsättningar tillgången till den verksamhet som bedrivs?
- FN:s barnkonvention och de fyra vägledande principerna. Hur kan stiftet respektera, skydda och främja barnets rättigheter direkt eller indirekt?

Se *bilaga 1* för barnkonventionens vägledande principer samt de viktigaste punkterna i kartläggningen av barns livsvillkor. I *bilaga 1* beskrivs även några av de identifierade utmaningar och frågeställningar som fortsatt finns att hantera.

STIFTETS FRÄMJANDE

Församlingslivets utveckling

Stiftets församlingar ska ha förutsättningar att utföra sin grundläggande uppgift– **att bedriva gudstjänst, undervisning, diakoni och mission** – i sitt lokala sammanhang och samtidigt vara en del av hela Svenska kyrkan.

Gudstjänst

Den reviderade kyrkohandbok som tas i bruk detta år* ger nya möjligheter att förnya och utveckla gudstjänstlivet. För stiftets främjande är det en angelägen uppgift att visa på möjligheterna med den nya handboken. I detta arbete kommer barnrättsperspektivet att lyftas fram på ett särskilt sätt genom den musik som ingår för att stärka barns delaktighet i gudstjänst.

ÖVERGRIPANDE MÅL

I Svenska kyrkan i Härnösands stift är gudstjänsten kyrkolivets centrum och musiken har en central roll i det.

MÅL 2018

Församlingarna har goda möjligheter att utveckla sitt gudstjänstliv utifrån lokala förutsättningar.

Insatser: Gudstjänstutveckling, kyrkvärdsutbildning

- Präster, musiker och diakoner erbjuds tre fortbildningsdagar med anledning av att en ny kyrkohandbok tas i bruk under året.
- Biskopen kallar alla präster till två dagars fortbildning i oktober.
- Församlingarnas kyrkvärdar erbjuds fortbildning vid tre tillfällen under året.
- Den tvååriga ledarutbildningen Kropp och gudstjänst avslutas och en inspirationsdag anordnas för att sprida metoden (med anslag från det nationella projektet *Dela tro dela liv*).

MÅL 2018

Församlingarna har goda möjligheter att utveckla sitt arbete med dopet.

Insatser: Gudstjänstutveckling

- Ett dopdygn för inspiration, med tillgänglighet och möjliggörande som ledord, erbjuds församlingarnas medarbetare vid två tillfällen under året.

MÅL 2018

Barn och ungdomar har goda möjligheter att delta i församlingarnas arbete med gudstjänster.

Insatser: Gudstjänstutveckling, kyrkomusik

- De fortbildningar som erbjuds stiftets präster innehåller pass kring barns och ungas delaktighet.
- Barnrättsperspektivet lyfts fram särskilt i arbetet med implementering av ny kyrkohandbok genom de texter och den musik som införts för att stärka barns delaktighet.

** All text som rör kyrkohandboken utgår från det förslag som kyrkomötet tar ställning till 23 november. Texten kommer att anpassas till det beslut som fattas.*

MÅL 2018

Församlingarnas musik- och körverksamhet är samordnad, stärkt och synliggjord.

Insatser: Kyrkomusik

- Stiftet deltar i samarbetsorganet Kyrkomusikaliskt Rådslag för gemensamma satsningar.
- Stiftet finns regelbundet med i kontraktens musikerträffar för lokal planering.
- Kontraktens kördagar, för både barn- och vuxenkörer, stöttas.

MÅL 2018

Församlingarnas kyrkomusiker har goda möjligheter att stärka sin kompetens och färdighet.

Insatser: Kyrkomusik

- Fortbildningsdagar med fokus på kör erbjuds i samarbete med Sensus och Kyrkosångsförbundet.
- Fortbildningsdagar med fokus på orgel erbjuds i samverkan med de församling/pastorat som arrangerar orgelfestival eller annat större arrangemang.
- Insatser görs för att implementera den nya kyrkohandboken och visa på den musikaliska bredd som den möjliggör.

Barnrättsperspektiv

*Enligt **stiftets kartläggning** är knappt två procent av gudstjänsterna som firas i stiftet är anpassade för barn. Det ger anledning att uppmärksamma barns deltagande i gudstjänstarbetet. Kartläggningen visar även att antalet barn som döpts stadigt minskar. Det ger skäl till insatser för att vända den trenden.*

BUDGET:
GUDSTJÄNST..... 2 155 000

Barn och unga

I församlingarna finns ett gediget arbete för barn och unga, där de känner sig sedda och tagna på allvar. I analysen av hur barn och unga i Härnösands stift har det, framgår dock att det finns områden som behöver stärkas extra. Svenska Kyrkans Unga är en viktig samarbetspartner i det arbetet.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Svenska kyrkan i Härnösands stift är en naturlig mötesplats för barn och unga, där deras behov tillgodoses och deras engagemang tas i anspråk.

MÅL 2018

Församlingarnas medarbetare har goda möjligheter att utveckla sin kompetens för möten med barn och unga.

Insatser: Konfirmand, församlingspedagogfortbildning

- Fortbildning Livsmod erbjuds arbetslag som arbetar med barn och unga i åldrarna upp till 13 år.
- Fortbildning erbjuds de handledare som utbildar unga ledare.
- Fortbildning erbjuds för församlingspedagoger.
- Introduktionsutbildning erbjuds nya medarbetare i församlingarnas konfirmandarbetslag.

MÅL 2018

Församlingarna har goda möjligheter att samverkan med andra aktörer i samhället.

Insatser: Skola/ungdom

- Stiftet medfinansierar deltagande i utbildning för blivande instruktörer i berättarmetoden Bibeläventyret samt fortbildning för de instruktörer som redan är aktiva.

MÅL 2018

Församlingarna har goda möjligheter att erbjuda barn och unga mötesplatser, i ett större sammanhang än den egna församlingen, där möjlighet ges att tillsammans med andra upptäcka och dela kristen tro.

Insatser: Konfirmand, Svenska Kyrkans Unga

- En trestegsutbildning arrangeras för församlingarnas unga ledare innehållande utbildningshelger och en avslutande livsresa.
- Personal som jobbar med barn, unga och konfirmand inbjuds till kontraktsträffar, med syftet att stärka samverkan och ta tillvara på ungas engagemang.
- Läger och andra arrangemang genomförs i samverkan med Svenska Kyrkans Unga *(se Svenska kyrkans ungas verksamhetsplan)*.
- Ekonomiskt bidrag och personalresurs ges till organisationen Svenska Kyrkans Unga i Härnösands stift.
- Möjlighet att söka bidrag för konfirmandlägerdygn erbjuds församlingarna.
- Församling eller extern arrangör erbjuds möjlighet att söka bidrag för de konfirmandinternat som arrangeras i Härnösands stift.

MÅL 2018

Barn och unga är delaktiga och har inflytande i Svenska kyrkan i Härnösands stift.

Insatser: Pedagogfortbildning, barn och ungdomar

- Utbildningsdagar med metoder för att öka barns delaktighet och inflytande samt för att höra barn, erbjuds församlingarnas pedagogiska personal.
- Utbildningsdagar om barnkonventionen och arbete med barnkonsekvensanalys i församlingsverksamhet, erbjuds målgruppen upp till 18 år i samverkan med Svenska Kyrkans Unga.

MÅL 2018

Nästkommande år finns en genomarbetad strategi som kan mynna ut i ytterligare åtgärder för barn och unga utifrån ett barnrättsperspektiv.

Insatser: Pedagogfortbildning, barn och ungdomar

- En kartläggning genomförs av kunskaper och erfarenheter i Stiftets församlingar, av arbetet med barn och unga i behov av särskilt stöd.
- En strategi utformas för att medvetandegöra församlingar om en sned könsfördelning i konfirmandarbetet.
- En strategi utformas för stödinsatser i församlingarnas arbete med ungt engagemang, idealitet och rekrytering.
- En strategi utformas för att stötta församlingarnas arbete med musiken bland barn och unga.
- Behoven i församlingarna kartläggs och modeller ses över för att bredda tillgängligheten via samverkan inom detta område.

BUDGET:
BARN & UNGA..... 8 383 000

Barnrättsperspektiv

Barn och unga har många rättigheter enligt barnkonventionen. Några är särskilt prioriterade i barnrättarbetet. Hela arbetsområdet Barn och unga utgår från det ***stiftets kartläggning*** *berättar om barns livsvillkor i stiftet, och hur stiftet kan stödja församlingarna i sitt arbete med att förbättra livsvillkoren lokalt. Några områden som nämns är barn och unga i behov av särskilt stöd, psykisk ohälsa, själavård och samverkan med Svenska Kyrkans Unga.*

Foto: Josefin Casteryd/IKON

Diakoni

Särskilda satsningar görs detta år kring barn och ungas psykosociala verklighet samt kring barn och ungas möjlighet till delaktighet. Utöver det genomförs olika typer av utbildnings- och inspirationsinsatser bland annat kring frågor om asyl och integration. Med stöd av kyrkostyrelsens medel för arbete med integration görs en insats på aktuella frågor om EU-migranters livssituation.

ÖVERGRIPANDE MÅL

I Svenska kyrkan i Härnösands stift uttrycks kristen tro genom kärlek, omsorg och solidaritet med alla medmänniskor och med hela skapelsen.

MÅL 2018

Församlingarna har förutsättningar att fördjupa, utveckla och bredda sitt diakonala uppdrag.

Insatser: Diakoniutveckling, flykting/integration

- Diakoner erbjuds stöd i det strategiska arbetet utifrån de specifika lokala behoven.
- Församlingar utan anställd diakon erbjuds konsultativt stöd i hur det diakonala arbetet kan bedrivas.
- Församlingarna erbjuds redskap att arbeta med barn, ungdomar och familjer i utsatta situationer.
- Alla medarbetare, både anställda, förtroendevalda och ideella, inbjuds till temadagar kring diakonala frågor till exempel psykosociala frågor eller aktuella flyktingfrågor.
- Församlingarna erbjuds stöd och redskap för att integrera särskilda insatser i flyktingverksamheten i redan befintlig verksamhet.
- Församlingarna erbjuds utbildning i att bemöta psykisk ohälsa bland nyanlända barn och familjer.
- Församlingarna bjuds in till nätverksdagar utifrån deras arbete med flykting- och integrationsfrågor.

MÅL 2018

Svenska kyrkan har en roll bland andra goda krafter i det civila välfärdssamhället.

Insatser: Diakoniutveckling

- Initiativ tas till samverkan med Svenska Kyrkans Unga i Härnösands stift kring barn och ungdomars möjlighet till engagemang i diakonala frågor utifrån Svenska Kyrkans Ungas diakoniprojekt *Godhet har makt över ondskan.*
- Genom samverkan med arbetsförmedlingen erbjuds församlingarna stöd och utbildning för att ta emot praktikanter som står långt ifrån arbetsmarknaden så att de kan rustas för att uppnå egen försörjning *(bekostas av staten)*.
- Församlingarna erbjuds möjlighet att söka medel, för oförutsedda behov i samband med flyktingmottagande samt för enskilda flyktingars behov *(ur särskild stiftskollekt)*.

MÅL 2018

Församlingarna har förutsättningar att rusta sina medarbetare för det diakonala uppdraget.

Insatser: Diakonifortbildning, flykting/integration

- Diakoner i församlingarna kallas av biskopen till fortbildningsdagar som behandlar aktuellt ämne.
- Församlingarnas assistenter inom det diakonala området inbjuds till temadagar.
- Församlingarna erbjuds juridisk rådgivning och kontinuerlig fortbildning i frågor som rör flykting- och asylarbetet genom samarbete med Rådgivningsbyrån för flykting- och asylfrågor.
- Församlingarna erbjuds utbildning för att stärka sammanhållningen människor emellan i arbetet mot främlingsrädsla och rasism *(bekostas av kyrkostyrelsens medel för arbete med integration)*.
- Temadagar, samlingar och föreläsningar om EU-migranters livssituation erbjuds församlingarna *(bekostas av kyrkostyrelsens medel för arbete med integration)*.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

*Alla barn har rätt till liv och utveckling (barnkonventionen art 6). **Stiftets kartläggning** visar att för många barn lever i utanförskap och utsatthet av olika slag; ensamkommande flyktingbarn eller barn i asylsökande familjer, ekonomisk utsatthet, i psykisk ohälsa. I samverkan med andra områden på stiftskansliet arbetar diakonin med att ge församlingsanställda verktyg och kunskap om hur de kan bidra för att förbättra barns livsvillkor.*

BUDGET:
DIAKONI..... 2 470 000

Ideellt medarbetarskap

Det ideella medarbetarskapet berör alla i kyrkan: barn, vuxna, kvinnor, män. Stiftet satsar på kurser och inspirationsdagar för såväl ideella som anställda medarbetare. En särskild satsning detta år är en pilgrims- och studieresa inom ramen för en av tre fördjupade växtplatskurser. Vid inspirationsdygnet för ideella och förtroendevalda kommer de ungas perspektiv att vara särskilt tydligt.

ÖVERGRIPANDE MÅL

De ideellt engagerade i Svenska kyrkan i Härnösands stift är, jämte förtroendevalda och anställda, bärare av kyrkans uppdrag.

MÅL 2018

Det ideella engagemanget utvecklas och breddas.

Insatser: Ideellt medarbetarskap

- Stiftet är med som en av huvudmännen för nätverket *Ideellt forum*.
- Ett inspirationsdygn med temat *Vilken kyrka vill vi ha i framtiden?* arrangeras för en bred målgrupp: ideella, förtroendevalda, internationellt engagerade, studenter i profilyrkena och andra intresserade.
- Ett bidrag till de som är verksamma i församlingar med ideella uppdrag ges för att åka på Ideellt Forums idédagar i oktober.
- I samverkan med Luleå stift och Strömbäcks folkhögskola arrangeras *Att leda ideella medarbetare*, en tiodagars kurs för anställda som arbetar med, eller kommer arbeta med ideella medarbetare. Under 2018 kommer kursen på prov att ges mer komprimerat under en termin.
- Ideella medarbetare erbjuds en introduktionskurs i svenska kyrkans tro och tradition, en så kallad växtplatskurs.
- Fördjupande kurser med olika fokus erbjuds de som gått växtplatskursen, bland annat en pilgrims- och studieresa.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

*Enligt **stiftets kartläggning** väljer många ungdomar att efter konfirmationen vara kvar i kyrkan som ideellt engagerade unga ledare. Många unga ledare benämner att de skulle vilja engagera sig i annat församlingsarbete utöver uppdraget i konfirmandgrupperna. Utmaningen är att få den ideella medarbetarskaran att omfatta alla åldrar, och hitta modeller där man kan inspireras av varandra för fortsatt gemensamt ideellt arbete.*

BUDGET:
IDEELLT MEDARBETARSKAP.....783 000

Foto: Linda Maria Thompson/IKON

Internationellt arbete

En satsning påbörjas detta år för att stimulera till ökad åldersintegration i det internationella arbetet. Detta bland annat genom att en nätverksbyggande studieresa erbjuds de församlingar som önskar arbeta med föryngring av de internationella grupperna. En annan del av satsningen är utbildningen av unga internationella inspiratörer.

ÖVERGRIPANDE MÅL
I Svenska kyrkan i Härnösands stifts identitet ingår att vara en del av den världsvida kyrkan som omfattar alla kristna samfund, som engagerar sig för en rättvis värld och som värnar grundläggande mänskliga rättigheter.

MÅL 2018

Stiftets internationella grupper har tillgång till stimulans och utveckling.

Insatser: Internationellt arbete

- En konferens med internationellt tema – Stiftets Världsdag – anordnas under hösten.
- Två samlingar, en per län, ordnas för församlingarnas internationella samordnare för nätverksbyggande och delande av idéer för det lokala internationella arbetet.
- En studieresa till Israel/Palestina erbjuds församlingar som vill arbeta med att föryngra de internationella grupperna. Församlingens internationella samordnare får utse en äldre och en yngre person från den egna enheten som får möjlighet att delta i resan då frågor om det internationella engagemanget i församlingen bearbetas.

MÅL 2018

Härnösands stift är delaktigt i den världsvida kyrkans gemenskap.

Insatser: Internationellt arbete

- Präster från Lincoln stift inbjuds till prästfortbildningen i oktober.

MÅL 2018

Det internationella arbetet i Svenska kyrkan är en plats för ungdomar och unga vuxna att vara kyrkligt engagerade.

Insatser: Internationellt arbete

- Nätverket för unga vuxnas engagemang i internationella frågor erbjuds att delta i relevanta konferenser och utbildningar som sker inom ramen för Svenska kyrkan och andra besläktade organisationer.
- En utbildning i pedagogik anordnas för de ungdomar som rest inom ramen för sitt engagemang i Svenska kyrkans internationella arbete. Utbildningen ska ge dem verktyg att förmedla kunskap och inspiration till församlingarnas internationella grupper.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

*Enligt **stiftets kartläggning** väljer många ungdomar att efter konfirmationen vara kvar i församlingen som unga ledare. Ett engagemang på den internationella arenan är ett viktigt led i församlingarnas arbete för att barn och unga ska känna sig efterfrågade, betydelsefulla och viktiga i församlingslivet. Internationellt engagemang leder också till större förståelse för integrationsarbetet lokalt, och bidrar därmed till ett mer empatiskt samhälle.*

Foto: Kat Palasi/IKON

BUDGET:
INTERNATIONELLT ARBETE..... 735 000

Flerspråkigt arbete

Flera viktiga utbildningssatsningar genomförs detta år. Församlingsanställda erbjuds grund- och fortbildning i teckenspråk. Fortbildning erbjuds ideella medarbetare som bemannar den finska telejouren för fortsatt utveckling av den. Utbildningssatsningen för församlingsanställda i sydsamiskt kärnområde tillsammans med stiftelsen Gaaltije fortsätter.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Teckenspråk, sydsamiska och finska är etablerade verksamhetsspråk i församingarna och har en central roll som bärare och förmedlare av liv och tro i Svenska kyrkan i Härnösands stift.

MÅL 2018

Stiftet främjar utvecklingen av fungerande strukturer för arbetet på olika språk på den lokala nivån.

Insatser: Flerspråkigt arbete

- Teckenspråkiga gudstjänster firas på olika platser i stiftet.
- Fortbildning i teckenspråk erbjuds församlingsanställda via ett upphandlat avtal mellan ett antal stift och Strömbäcks folkhögskola.
- Den påbörjade utbildningssatsningen för församlingsanställda i det sydsamiska kärnområdet fortsätter tillsammans med stiftelsen Gaaltije.

MÅL 2018

Stiftet främjar ett flerspråkighets- och mångfaldsperspektiv i församlingarnas arbete med barn och unga.

Insatser: Flerspråkigt arbete

- Konfirmandundervisning erbjuds till teckenspråkiga elever vid Kristinaskolan i Härnösand.
- En ungdomssatsning genomför bland teckenspråkiga elever på Kristinaskolan i form av ett samarbete mellan skolans fritidsverksamhet och Härnösands domkyrkoförsamling.
- Stiftet bidrar ekonomiskt till det samiska konfirmandlägret som arrangeras i Luleå stift och som är öppet för ungdomar från Härnösands stift.
- Samiska dopgåvor och annat samiskt material förmedlas vid behov till stiftets församlingar.
- Ett pedagogiskt material med samisk profil tas fram för barn.

MÅL 2018

Stiftet stödjer utvecklingen av diakonalt arbete bland språkliga minoriteter i församlingarna.

Insatser: Flerspråkigt arbete

- Arbetet med den finska telefonjouren fortsätter att utvecklas.
- En inventering av diakonala och själavårdande behov inom det sverigefinska området görs på den lokala nivån.
- Fortsatt satsning på diakoni och själavårdsfrågor inom det teckenspråkiga arbetet.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Förbud mot diskriminering (barnkonventionen art 2) innebär en skyldighet att identifiera enskilda grupper av barn som kan vara i behov av särskilda insatser. Det flerspråkiga arbetet identifierar dessa grupper genom ***stiftets kartläggning*** *av barns livsvillkor, och synliggör dem genom särskilda insatser.*

BUDGET:
FLERSPRÅKIGT ARBETE..... 2 209 000

Andlig fördjupning

En utökad och samlad satsning på personalsjälvård, för professionell och personlig utveckling, erbjuds församlingarna. Andra angelägna satsningar är utbildningen "Själavård med unga" som ges i en andra omgång samt rekrytering av jourpräster med utökade tjänstgöringsgrad för att trygga bemanningen. För att stödja andlig utveckling för anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare införs ett nytt pilgrimsstipendium.

ÖVERGRIPANDE MÅL

I Svenska kyrkan i Härnösands stift bedrivs själavård och andlig fördjupning med omsorg om den enskilda människan som helhet och hennes andliga välbefinnande.

MÅL 2018

Anställda och förtroendevalda har tillgång till samtalsstöd i form av enskild själavård.

Insatser: Själavårdsfrågor

- Möjligheten till enskild själavård via stiftet kommuniceras kontinuerligt.
- Ett själavårdsnätverk, bestående av några själavårdare i församlingarna, kompletterar den insats som görs från stiftskansliets sida.
- Nätverket för stiftssjälavårdare inbjuds till nätverksdagar.

MÅL 2018

Anställda i pastorat/församlingar har kompetens i andlig vägledning i ignatiansk anda så att de i sin tur kan använda detta på olika sätt i församlingarna.

Insatser: Själavårdsfrågor

- Utbildningen *Att bli och vara andlig vägledare* med 14 deltagare avslutas i januari.
- Redan utbildade andliga vägledare erbjuds fördjupning med årliga nätverksträffar, handledning och seminarium.

MÅL 2018

Församlingarna har möjlighet att erbjuda god institutionssjälavård inom sjukhus, kriminalvård, universitet och försvarsmakt.

Insatser: Själavårdsfrågor

- Personal inom institutionssjälavården erbjuds stöd och samordning.

MÅL 2018

Anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare har tillgång och möjlighet att åka på retreat.

Insatser: Själavårdsfrågor

- Retreatstipendier erbjuds för deltagande i retreater både inom och utom stiftet (totalt max 2 000 kr per person och år).
- En fyradagars retreat i Ignatiansk anda arrangeras på Österåsen.

MÅL 2018

Församlingarna är rustade för själavårdande möten med barn och unga.

Insatser: Själavårdsfrågor

- En ny omgång av utbildningen Själavård med unga erbjuds anställda i församlingarna.

MÅL 2018

Anställda i församlingarna har tillgång till korttidsterapi när problematik finns som påverkar liv och arbete.

Insatser: Själavårdsfrågor

- Möjlighet till korttidsterapi erbjuds genom avtal med S:t Lukasstiftelsen.

MÅL 2018

Akut själavård och krisstöd, genom samtal med präst finns i hela Sverige som en viktig samhällstjänst under sen kväll och natt då andra samhällsresurser stänger ned.

Insatser: Telefonsjälavård

- Jourhavande präst - via telefon, chatt och mejl - samordnas och bemannas i samverkan med nationell nivå och samtliga andra stift.
- Kontinuerlig rekrytering av nya jourpräster sker och introduktionsutbildning ges.
- Jourpräster rekryteras med uppdrag att lägga utökad tid på jouren, som en särskild satsning för att trygga bemanningen.
- Alla tjänstgörande i jouren erbjuds årligt fortbildningstillfälle, grupphandledningsdag samt enskild handledning vid behov.

MÅL 2018

Stiftets församlingar är rustade att använda pilgrimstanken i olika verksamhetsformer samt svara upp mot ett växande intresse för pilgrimsvandring.

Insatser: Pilgrim

- Ekonomiskt stöd ges till Selångers församling för deras stiftsövergripande och samordnande ansvar i pilgrimsfrågor.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Enligt stiftets kartläggning och statistik från barnombudsmannen, ökar psykisk ohälsa bland barn och unga. Barn och unga har rätt till liv, utveckling, andlig utveckling, och att bli lyssnade på, och de har därmed också lika stor rätt till själavård som andra grupper. Den samlade insatsen inom själavård och andlig fördjupning gentemot församlingspersonal, ska rusta dem att i sitt sammanhang värna barnets bästa och barnets psykiska hälsa.

- Referensgrupp för pilgrimsfrågor samlas några gånger per år för samordning av aktiviteter och kontakt med pilgrimsrörelsen inom och utom stiftet.
- Personal, förtroendevalda och ideella medarbetare kan söka pilgrimsstipendier (totalt max 2 000 kr per år) för pilgrimsvandringar inom Härnösands stift såväl som utom stiftet.
- Härnösands stift stödjer och är medlem i föreningen Pilgrim i Sverige.

BUDGET:
ANDLIG FÖRDJUPNING..... 3 743 000

Bidrag till församlingslivets utveckling

En översyn av stiftets bidrag innebär förenklade rutiner för strukturbidragen, från och med 2019. Verksamhetsförstärkningen för området flykting kommer att kunna sökas löpande under året. Det ekonomiska stödet inom övriga berörda områden kräver inget ansökningsförfarande. Under 2018 utbetalas bidragen utifrån tidigare rutiner.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingar i Härnösands stift har möjlighet att bedriva och utveckla verksamhet med stöd av ett bidragssystem som präglas av solidaritet och särskilda behov.

MÅL 2018

Församlingar har när så krävs möjlighet att bedriva verksamhet inom den grundläggande uppgiften riktat till andra än de som är bosatta i det egna pastoratet.

Insats: Strukturbidrag

- Utifrån de kriterier och ansökningsförfarande som gällt inför detta år får församlingar med universitet stöd till studentpräst, får församlingar med många nyanlända flyktingar stöd för att möta ökade behov som det medför, får församlingar i områden med stor turisttillströmning stöd för att möta de behov som vistelsebegreppet medför samt får församlingar som bedriver verksamhet på sjukhus och vid kriminalvårdsanstalter stöd till den verksamheten.
- Rutinerna kring hanteringen av strukturbidragen anpassas till den översyn som gjorts av stiftets bidrag inför 2019.

MÅL 2018

Församlingarna har möjlighet att söka ekonomiskt stöd för diakonal utveckling eller familjerådgivning.

Insats: Bidrag till verksamhetsförändring – diakonal utveckling/familjerådgivning.

- Församlingar som initierar, förändrar eller utvecklar sitt arbete inom det diakonala området eller som erbjuder familjerådgivning erbjuds möjlighet att söka ekonomiskt stöd.

MÅL 2018

Stiftet bejakar angelägna projekt som uppkommer under året i församlingarna.

Insats: Stiftsstyrelsens medel till förfogande

- Medel finns för oförutsedda insatser.

Insats: Övriga bidrag

- Medel finns för oförutsedda insatser.

BUDGET: BIDRAG TILL FÖRSAMLINGSLIVETS UTVECKLING.....10 607 000

Medlemskommunikation

Församlingar, stift och nationell nivå skapar gemensamt den allmänna bilden av Svenska kyrkan. Förutom att främja församlingarnas kommunikation genom konsultstöd, ekonomiskt stöd och fortbildning genomför stiftet även egna insatser riktade mot allmänheten.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Svenska kyrkan i Härnösands stift upplevs som angelägen.

MÅL 2018

Stiftet bidrar till att människor i regionen har en god bild av Svenska kyrkan.

Insatser: Medlemskommunikation, marknadsföring, Daerpies Dierie

- Stiftets hemsida och sida på Facebook har ett enkelt språk och ger en lättillgänglig bild av händelser och ämnen som berör allmänheten och främjar församlingarnas medlemskommunikation.
- Insatser görs för att bidra till Svenska kyrkans synlighet och trovärdighet i olika typer av media.
- Den externa kommunikationen präglas av ett mångfaldsperspektiv vad gäller ålder, etnicitet, funktionshinder och sexuell läggning.
- Stiftet bidrar ekonomiskt till det sydsamiska kyrkobladet Daerpies Dierie.

MÅL 2018

Församlingarna har tillgång till kompetens, utbyte och inspiration inom kommunikationsområdet.

Insatser: Informationsutbildning

- Anställda i församlingarna inbjuds till en inspirationsdag inom området, stiftets KOM-dag.
- Anställda i församlingarna inbjuds till en fortbildningsdag med djupdykning i aktuell kommunikationsfråga.
- Församlingarnas informatörer samlas till två nätverksträffar.
- Nya kyrkoherdar erbjuds medieträning.
- Församlingarnas medarbetare får vid behov utbildning, rådgivning och praktiskt hjälp kring arbetet med kommunikation när det gäller såväl övergripande frågor som enskilda insatser.
- Utifrån barns rätt att uttrycka sig och rätt till personlig integritet formuleras rekommendationer för arbetet med barn i olika slag av media som församlingstidningar och hemsidor.

MÅL 2018

Församlingarna har tillgång till ekonomiskt stöd för vissa kommunikationsinsatser.

Insatser: Marknadsföring

- Församlingar ges möjlighet att söka bidrag till samverkan/marknadsföring i samband med olika arrangemang i bygden, enligt fastställda kriterier.
- Insatser görs för gemensam annonsering i vissa sammanhang.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Enligt stiftets kartläggning minskar antalet konfirmander och antalet dop. Barn och unga är fullvärdiga medlemmar i Svenska kyrkan. För att få tillgång till tjänster som dop, konfirmation, andlig fördjupning och själavård behöver barn och unga få tillgång till information direkt och inte bara genom vuxna. Barn har rätt att vara synliggjorda, att få del av information och att uttrycka sig. Församlingarnas dialog med barn och unga kan främjas vid fortbildning och konsultationer.

BUDGET:
MEDLEMSKOMMUNIKATION..... 1 695 000

Foto: Alex & Martin/IKON

STIFTETS FRÄMJANDE

Organisatoriska förutsättningar

Alla församlingar – både i tätort och i glesbygd – ska ha organisatoriska, administrativa, personella och ekonomiska förutsättningar till en positiv utveckling.

Styrning och ledning, lokala nivån

Årets insatser präglas av att det är en ny mandatperiod, fokus när det gäller fortbildningsinsatser kommer att ligga på uppstart och styrelse. Vice ordförande bjuds in till konferens tillsammans med kyrkoherde och ordförande, vilket inte gjorts tidigare år. Kyrkledardagar är ett nytt mötesforum som skapas av biskopen.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Arbetet i församlingarna präglas av trygghet kring ansvar, befogenhet och roller i arbetslag och i de beslutande organen.

MÅL 2018

Förtroendevalda i församlingar och pastorat är rustade för sitt uppdrag.

Insatser: Förtroendemannautbildning

- En konferens för ordföranden, vice ordföranden och kyrkoherdar erbjuds i varje län.
- Introduktion för förtroendevalda erbjuds vid fyra tillfällen fördelat över stiftet.
- Utbildning för kyrkoråd och församlingsråd i nybildade pastorat erbjuds vid två tillfällen.
- Utbildning för kyrkoråd i pastorat (ej nybildade) erbjuds vid två tillfällen.
- Utbildning för kyrkoråd i församling erbjuds vid ett tillfälle.
- Utbildning för revisorer erbjuds vid ett tillfälle.
- Utbildning för protokollskrivning erbjuds vid ett tillfälle.

MÅL 2018

Församlingarna har tillgång till kompetenta ledare med möjlighet att utvecklas i sitt ledarskap.

Insatser: Kyrkoherdar

- En ny mötesplats för kyrkliga ledare skapas.
- En ny arbetsmodell i samband med kyrkoherdeskifte prövas och utvecklas.
- En riktad utbildningsinsats erbjuds kyrkoherdar som en del i att utveckla sitt ledarskap.
- Biskopen kallar samtliga kyrkoherdar till en samling där aktuella frågor bearbetas.
- Präst som varit i tjänst minst två år erbjuds att söka behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning, med finansiellt stöd från stiftet.
- Tre kyrkoherdar erbjuds, genom finansiellt stöd från stiftet, att genomgå en UGL-utbildning som en del i att utveckla sitt ledarskap.

BUDGET:
STYRNING OCH LEDNING LOKALA NIVÅN..... 2 394 000

MÅL 2018

Nya kyrkoherdar har tillgång till det stöd som behövs för att kunna utföra uppdraget på ett kompetent sätt.

Insatser: Kyrkoherdar

- Programmet för introduktion och stöd till nytillträdda kyrkoherdar utvecklas.
- Biskopen kallar nya kyrkoherdar till ett tillfälle för samtal kring den nya rollen.
- Nya kyrkoherdar erbjuds en introduktion till stiftsorganisationens arbete.
- Ett mentorsprogram erbjuds nya kyrkoherdar.

Personalutveckling, lokala nivån

Ett brett basutbud av arbetshandledning erbjuds församlingarna som en viktig förebyggande insats för att de anställda ska hålla över tid.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Personalutveckling kommer verksamheten i församlingarna till godo.

MÅL 2018

Anställda i församlingarna har tillgång till arbetshandledning för att stärkas i sin yrkesroll.

Insatser: Arbetshandledning

- Församlingarnas medarbetare erbjuds att delta i handledningsgrupp, cirka 15-20 grupper är igång samtidigt.
- Enskild arbetshandledning erbjuds vid behov.
- Nya handledare utbildas vid behov för uppdrag i stiftets handledarnätverk.
- Handledarna i handledarnätverket erbjuds egen handledning.

BUDGET:
PERSONALUTVECKLING LOKALA NIVÅN.....1 338 000

Struktur/förvaltning/ekonomi

Förutsättningarna under 2018 är att fem nybildade pastorat träder i kraft och att en ny mandatperiod tar sin början. Fortsatt stöd till de nybildade enheterna prioriteras. Samtidigt initieras en förstudie avseende ett kartläggningsverktyg som är verksamhetsgemensamt för hela strukturområdet med syftet att bilda underlag för samråd mellan stiftet och församlingarna. Den treåriga satsningen på att utöka antalet anläggningar för videkonferens innebär att färre resor behöver göras inom stiftet.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingarna har goda förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften.

MÅL 2018

Pastorat och församlingar har förutsättningar att utveckla en ändamålsenlig organisation.

Insatser: Indelningsarbete, organisationsutveckling

- De nya enheter som bildades vid årsskiftet 2018 och andra enheter som är intresserade av samverkansmöjligheter erbjuds mötesplatser för samtal, erfarenhetsutbyte, utvärdering och utbildning.
- I församlingar eller pastorat görs vid behov enligt gällande tillsynspolicy en kartläggning och därefter i en handlingsplan utifrån identifierade problemområden.
- Uppföljning av tillsynen i pastoratet eller församlingen görs återkommande.
- Församlingar eller pastorat erbjuds stöd för att utveckla sin organisation eller samarbete med andra församlingar.

MÅL 2018

Stift och församlingar har ett professionellt underlag för samtal om framtida resurser och utmaningar.

Insatser: Indelningsarbete

- Ett verksamhetsgemensamt kartläggningsverktyg initieras.
- Arbetet med att ta fram riktlinjer för indelningsfrågor påbörjas.

MÅL 2018

Församlingarna har tillgång till professionellt stöd och behörig och kunnig personal i KBOKs-arbetet

Insatser: Kyrkobokföringssakkunniga

- Rådgivning och stöd ges när behov uppstår
- Kontroll av kyrkobokföringen görs inför visitationer
- En certifieringsutbildning i KBOK genomförs.
- En användardag för KBOK genomförs.

MÅL 2018

Administrativ personal har tillgång till fortbildning och erfarenhetsutbyte.

Insatser: Administrativ fortbildning

- En kurs ordnas i för denna målgrupp relevanta områden.

MÅL 2018

Församlingarnas rutiner och tekniska system är anpassade till den nya dataskyddsförordning som ersätter personuppgiftslagen.

Insatser: Administrativ fortbildning

- Utbildning, mallar och annat material erbjuds församlingarna för att underlätta övergången till nya regler.

MÅL 2018

Församlingarna har möjlighet att tillgodose behov av IT-resurser genom Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform.

Insatser: Samverkanssystem (kyrkostyrelsens riktade GIP-bidrag)

- Intresserade församlingar erbjuds fördjupad information om Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform (GIP)
- De enheter som ännu inte genomfört en inventering erbjuds detta för att få en bild av investeringsbehov och förväntade driftskostnader
- De enheter som tecknar avtal om anslutning ges stöd med förberedelser och genomförande och införandekostnaderna subventioneras
- De enheter där beslut fattats om indelningsförändring får stöd för omställning till gemensamma IT-system.

MÅL 2018

Församlingarna har tillgång till professionellt stöd i ekonomiska och administrativa frågor och system för att underlätta samverkan.

Insatser: Samverkanssystem (bekostas delvis av kyrkostyrelsens riktade församlingsbidrag)

- Arbetet med gemensamt administrativt stöd (GAS) fortgår.
- Enheterna erbjuds samverkan i gemensam telefoni plattform (GTP) till en subventionerad kostnad.
- Möjligheten till samverkan med hjälp av videokonferensutrustning utvecklas vidare genom stöd till inköp av utrustning i en treårig satsning.
- Församlingar/pastorat erbjuds stöd med att ordna och förteckna sina arkiv enlig kyrkoordningens intentioner.

BUDGET:
STRUKTUR/FÖRVALTNING/EKONOMI..... 4 161 000

Församlings-instruktioner

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingsinstruktionerna används i församlingarnas löpande arbete och i deras strategiska utvecklingsarbete.

MÅL 2018

Församlingsinstruktionerna används som underlag i främjandet och tillsynen av verksamheten i stiftets församlingar och pastorat.

Insats: församlingsinstruktioner

- En större informations- och utbildningsinsats förbereds inför 2019.
- En plan tas fram för stiftets långsiktiga arbete med församlingsinstruktioner.
- Ett utvecklingsarbete initieras för att stötta och inspirera församlingar och pastorat i deras användande av församlingsinstruktionen.
- Arbetet med församlingsinstruktionerna kopplas tydligt till stiftets främjande och tillsyn i sin helhet.

BUDGET:
FÖRSAMLINGSINSTRUKTIONER 78 000

Visitationer

ÖVERGRIPANDE MÅL

Genom visitationer genomförs tillsyn av församlingslivet samt utbyts erfarenheter och inspiration.

MÅL 2018

Den nya visitationsmodellen har allt mer arbetats in i stiftskansliets rutiner.

Insats: Visitationer

- Sex visitationer genomförs, fem biskopsvisitationer och en prostvisitation, enligt de nya rutinerna.
- En förenklad visitationsform införs för de enheter som väntar på planering och/eller utredning för indelningsförändringar under den kommande mandatperioden.
- Barnrättsperspektivet tas upp till samtal vid samtliga visitationer.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Alla församlingar ska, enligt riktlinjerna för arbetet med barnkonsekvensanalys, ha gjort en kartläggning av barns livsvillkor inom församlingens geografiska område. Kartläggningen blir ytterligare en pusselbit i visitationen, och ligger till grund för det barnrättsraster som visitationen innehåller.

BUDGET:
VISITATIONER..... 672 000

Utjämnings- och glesbygdsbidrag

Från och med 2018 införs ett nytt glesbygdsbidrag som utbetalas direkt från nationell nivå till pastorat/församlingar. Det nya bidraget införs stegvis under en fyraårsperiod. Härnösands stifts glesbygdsbidrag kommer därför att avvecklas enligt samma successiva modell.

MÅL 2018

Församlingarna har förutsättningar att verka i glesbygd och ekonomisk möjlighet att utveckla sin verksamhet.

Insats: Glesbygdsbidrag

- Stiftets glesbygdsbidrag anpassas till det nya inomkyrkliga utjämningssystemet och minskas med 25 procent detta år vilket motsvarar införandet av den nya modellen från nationell nivå.

BUDGET:
UTJÄMNINGS- OCH GLESBYGDSBIDRAG..... 16 282 000

Byggnader

En prioriterad uppgift under detta år är implementeringen av kyrkomötets beslut om effektivare fastighetsförvaltning och gemensamt ansvar för kulturarvet, särskilt kommer församlingarnas arbete med fastighetsregister och lokalförsörjningsplaner att stöttas. Ett nytt kyrkounderhållsbidrag med finansiering från nationell nivå ersätter stiftets kyrkobyggnadsbidrag.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingarna har förutsättningar att effektivt och professionellt förvalta sina fastigheter och inventarier och samtidigt värna tillgänglighet, kulturvärden och miljö.

MÅL 2018

De lagskyddade kyrkomiljöernas kulturvärden upprätthålls och tillgängliggörs.

Insatser: Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE-projekt, kyrkounderhållsbidrag

- Statens kyrkoantikvariska ersättning fördelas utifrån antikvariska merkostnader vid restaureringar av kyrkobyggnader, begravningsplatser, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och klockstaplar samt för utarbetande av vård- och underhållsplaner kopplade till kulturarvet.
- Projektet att samla in kunskap och ta fram underlag för kulturhistorisk värdering av alla kyrkorglar i stiftet går in i en andra etapp.
- Projektet att samla in kunskap om de unika fiskarkapellen utmed kusten fortsätter ett andra år.
- Bidrag ges för kostnadskrävande arbeten, som komplettering till den kyrkoantikvariska ersättningen, utifrån pastoratens/församlingarnas ekonomiska förutsättningar.
- Information och stöd erbjuds vid planering och genomförande av olika restaureringsprojekt.

MÅL 2018

Församlingarna har förutsättningar att utveckla sin kompetens i hanteringen av fastigheter och föremål.

Insatser: Fastigheter/inventarier

- Församlingarnas fastighetsanvariga erbjuds utbildning inom området fastighetsförvaltning och projekthantering.
- Konsultationer och samordning för implementering av det nya fastighetsverktyget DeDu fortsätter samtidigt som de inventeringar som gjordes 2017 följs upp.
- Mallunderlag för inköp - av exempelvis entreprenader, verktyg, maskiner, konsulter - skapas och erbjuds pastoraten/församlingarna.

MÅL 2018

Statens krav på tillsyn uppfylls.

Insatser: Fastigheter/inventarier

- Inventarieförteckningarna kontrolleras i ett 30-tal kyrkor i enlighet med kulturmiljölagens krav att varje kyrka ska kontrolleras vart sjätte år.
- Församlingarnas inventarieansvariga erbjuds utbildning i lagstiftningen kring och hanteringen av kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga inventarier.

MÅL 2018

Kyrkomötets beslut om effektivare fastighetsförvaltning och gemensamt ansvar för kulturarvet implementeras.

Insatser: Gemensamt ansvar

- Församlingarna erbjuds information och stöd i planering och införande av ett nytt fastighetsregister enligt kyrkomötets beslut.
- Församlingar får löpande information om fortsatta steg i implementeringen av kyrkomötets beslut.

BUDGET:
BYGGNADER..... 3 811 000

Inomkyrklig kommunikation

Flera olika kanaler används för kommunikation med medarbetare och förtroendevalda i församlingarna. Mest frekvent är nyhetsbrevet som varje vecka skickas med e-post till alla prenumeranter. Mer tidlös information finns på intranätet för Härnösands stift.

MÅL 2018

Församlingarnas medarbetare har god kännedom om stiftets verksamhet.

Insats: Inomkyrklig kommunikation

- Anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare i församlingarna får regelbundet aktuell stiftsinformation via nyhetsbrev, på intranätet och i protokollen från de beslutande organen som kan läsas på hemsidan.
- Fördjupad kunskap om stiftets verksamhet ges via de strategiska dokumenten verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och årsredovisning som delges pastorat/församlingar.
- Vid behov framställs särskilt informationsmaterial.

BUDGET:
INOMKYRKLIG KOMMUNIKATION..... 548 000

Studerande till kyrklig tjänst

Att kalla, pröva och viga människor till uppdrag inom kyrkans vigningstjänst är en särskild uppgift för biskopen. Stiftet ska också verka för en fungerande rekrytering till yrken som församlingspedagog och kyrkomusiker. Detta år inleds en ny femårig satsning på rekrytering och medarbetarskap med fokus på välkomnande miljöer och goda möjligheter till utbildning eller kompetensutveckling.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Rekryteringsarbetet, som genomförs i samarbete med församlingarna, bidrar till goda medarbetare inom Svenska kyrkans fyra profilyrken präst, diakon, pedagog och kyrkomusiker.

MÅL 2018

Nya präst- och diakonstudenter antas av biskopen.

Insatser: Antagning

- Lämpligheten för blivande präster och diakoner prövas vid antagningskonferens.

MÅL 2018

Studenter i de fyra profilutbildningarna har god kunskap om stiftet och sin framtida arbetsplats.

Insatser: Studerande

- MSS (Möte Stift Student) planeras och genomförs genom olika forum för studenten att lära känna stiftet och möta blivande kollegor.

MÅL 2018

De studenter som söker in på Svenska kyrkans utbildningsinstitut är rustade och godkända för att slutföra sitt profilår.

Insatser: Studerande, praktik

- Alla studenter för kyrklig tjänst erbjuds enskilt samtal med profilansvarig och med biskop.
- Samtal i form av en persongenomgång erbjuds alla studenter för kyrklig tjänst.
- Stiftsgrupperna i Umeå, Härnösand, Östersund och Uppsala uppmuntras så att studenter där får möjlighet att prata om tro och tjänst i Svenska kyrkan.
- Praktikperioder planeras och genomförs (församlingspraktik och utbildningspraktik) för att pröva och utveckla studentens förmågor inför kommande tjänst.
- Handledare rustas med goda verktyg så att de i sitt uppdrag kan handleda och göra goda praktikbedömningar.

MÅL 2018

Församlingarna i Härnösands stift har en välkomnande och rekryterande miljö.

Insatser: Rekryteringssatsning

- Ett femårigt projekt inleds med rekrytering och medarbetarskap i fokus.
- Ett volontärbidrag erbjuds församlingarna.

MÅL 2018

Anställda i församlingarna har goda möjligheter till kompetensutveckling.

Insatser: Rekryteringssatsning

- Särskilda stödinsatser i samband med utbildning av anställda kan erbjudas vid behov.

Mål 2018

Stiftet är en aktiv part i utbildningen av nya kantorer.

Insatser: Kyrkomusikalisk rekrytering

- Stiftet deltar i antagningen av nya studenter vid kantorsutbildningen på Mellansels folkhögskola och har regelbunden kontakt med studenterna under utbildningstiden.
- Persongenomgång och samtal erbjuds studenterna vid Mellansels folkhögskola.
- Ekonomiskt bidrag ges till Mellansels folkhögskola för utvecklingsarbete vid kantorsutbildningen.

MÅL 2018

Det orgelnätverk för pedagogiskt arbete som finns i stiftet underlättar för unga människor att hitta till kyrkans musik.

Insatser: Kyrkomusikalisk rekrytering

- Särskild kompetensutveckling erbjuds ledarna i orgelnätverken.
- Mötesplatser arrangeras för de elever som går i orgelundervisning.
- De kyrkomusiker som har elever (upp till 21 år) utanför sin ordinarie tjänst, och som är boende utanför församlingen/pastoratet ersätts ekonomiskt.

Mål 2018

Svenska kyrkans rika musikliv och yrket kyrkomusiker är välkänt.

Insatser: Kyrkomusikalisk rekrytering

- Samarbetet utvecklas med de orgelföreningar och orgelfestivaler som finns inom stiftet.
- Ett orgelläger arrangeras för barn och unga på Mellansels folkhögskola en vecka på sommarlovet.
- Vid utbildningen för unga ledare ges inspiration som kan väcka intresse för arbete med musik i kyrkan.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Barn och unga har rätt att möta akompetenta medarbetare i församlingarna. Fokus ligger inte bara på de fyra yrkesprofilerna präst, diakon, musiker och församlingspedagog, utan även på övrig personal som finns i arbetslagen. Bra vuxna förebilder är en viktig del i barns och ungas trygghet på den valda fritidsaktivitet som kyrkan är för dem. Rekrytering och arbetet med studenter syftar både till att rusta dem för kommande arbetsuppgifter i församling och kvalitetssäkra dem för mötet med barn och unga.

BUDGET:
STUDERANDE TILL KYRKLIG TJÄNST..... 4 421 000

Introduktionsår

MÅL 2018

Nya präster och diakoner får en god introduktion i uppdraget som nya medarbetare i vigningstjänsten.

Insatser: Pastorsadjunkter

- Pastorsadjunkterna samlas vid flera tillfällen under året för bland annat handledning på grupp- och individnivå samt samtal med biskopen.

Insatser: Diakoner

- I de fall där diakonkandidat är klar för vigning, men det saknas ledig diakontjänst i stiftet, erbjuder Härnösands stift introduktionstjänst under ett år.

Foto: Sebastian Streith/IKON

BUDGET:
INTRODUKTIONSÅR.....1 500 000

Arbetsmiljöarbete

Under detta år görs en särskild satsning på ökad kunskap i HBTQ-frågor. Nytt är också en utbildningsdag om arbetet med rekrytering av nya medarbetare.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Svenska kyrkan i Härnösands stift erbjuder god arbetsmiljö och trygga miljöer för både medarbetare och deltagare i kyrklig verksamhet.

Mål 2018

Församlingar och pastorat har goda möjligheter att ta ansvar för arbetsmiljön.

Insats: Arbetsmiljöarbete

- Stöd i arbetsmiljöfrågor erbjuds genom bland annat konfliktvägledning och rådgivning i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Mål 2018

Församlingar och pastorat erbjuder trygga mötesplatser för alla inom kyrkans verksamhet.

Insats: Arbetsmiljöarbete

- Webbutbildningen *Trygga möten* erbjuds församlingar och pastorat.
- En inspirationsdag kring HBTQ-frågor erbjuds.
- Stöd erbjuds i arbetet med HBTQ-frågor enligt processmodellen Regnbågsnyckeln.

Mål 2018

Församlingar och pastorat har stöd vid rekrytering till tjänster.

Insats: Arbetsmiljöarbete

- En utbildningsdag kring rekrytering erbjuds.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Barn och unga har rätt till en trygg fritid, och en trygg mötesplats inom kyrkan. Arbetet utgår i stor utsträckning från barns och ungas livsvillkor som utifrån stiftets kartläggning visar att många barn och unga lever i utsatthet. Församlingarnas medarbetare behöver rustas med kunskap kring gränslöshet, ansvar och förebyggande av sexuella övergrepp. Arbetet sker i samverkan med diakonin, barn- och unga arbetslaget och Svenska Kyrkans Unga.

BUDGET:
ARBETSMILJÖARBETE..... 578 000

Kyrklig beredskap

För att säkerställa att den grundläggande uppgiften kan utföras i en kris- eller katastrofsituation krävs att församlingarna har en aktuell beredskapsplan. Utbildningsdagar erbjuds under året kring arbetet med beredskapsplaner.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Församlingarna har beredskap att agera och samverka i samband med större olyckor och nationella katastrofer.

MÅL 2018

Församlingarna har stimulans och verktyg för att skapa och upprätthålla aktiva beredskapsplaner.

Insatser: Kyrklig beredskap

- En webbaserad beredskapsplan introduceras genom utbildningsdagar i kontrakten.
- Referensgruppen med representanter från stiftet, församlingar och Vårsta kriscentrum fortsätter delta i arbetet med stiftets främjandeuppgift.

BUDGET:
KYRKLIG BEREDSKAP..... 127 000

Utbildningssatsning

MÅL 2018

Alla anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare i församlingarna känner till den stiftsfest som kommer att arrangeras 21-22 september 2019.

Insatser: Stiftsfest (medarbetarmöte)

- Planering av stiftsfestens gudstjänster och fortbildningar inleds.
- Församlingarna får löpande information om stiftsfesten.

BUDGET:
UTBILDNINGSSATSNING..... 287 00

Stiftsorganisationen

Stiftsorganisationens interna arbete ska skapa bästa möjliga förutsättningar för ett väl fungerande främjande och tillsynsarbete.

Styrning och ledning

En ny mandatperiod inleder arbetet i de beslutande organen. En ny kontraktsindelning träder i kraft 1 januari. I januari kommer också biskopens herdabrev ut. Boken bygger på hennes valspråk ”Nu är Guds tid” och skickas till alla stiftets församlingar, deras anställda och förtroendevalda medarbetare.

MÅL 2018

Ledamöterna i de beslutande organen har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Insatser: Stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen, domkapitlet

- Stiftsfullmäktige sammanträder vid två tillfällen, två dagar i maj och två dagar i november.
- Med anledning av nya mandatperioden ges fullmäktige en introduktion till stiftsorganisationens uppdrag under en dag i samband med majsammanträdet.
- Stiftsstyrelsen samlas vid tio tillfällen under året för sammanträden samt för mål- och budgetarbete.
- Domkapitlet sammanträder vid sju tillfällen under året med präst-och diakonexamination i januari samt i juni.
- Domkapitlet och stiftsstyrelsen utvecklar tillsammans sitt gemensamma ansvar genom en årlig överläggning och utbildning.
- Ett nytt sätt att hantera sammanträdeshandlingar elektroniskt införs.
- Med anledning av den nya mandatperioden möter stiftsstyrelsen, domkapitlet och egendomsnämnden stiftskansliets personal vid en gemensam utvecklingsdag samt ges en introduktionsdag för stiftsstyrelsen.
- Stiftsstyrelsen inbjuder kontraktsprostarna till gemensam överläggning vid ett tillfälle under året.
- Barnkonsekvensanalys görs i beredningen inför beslut i stiftsstyrelsen enligt den metod som skapades föregående år och som nu utvecklas utifrån erfarenhet.

MÅL 2018

Biskopen har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag att vara andlig ledare, att vårda och värna kyrkans enhet, att utöva sitt läroansvar samt svara för ledning och tillsyn.

*Insatser: Biskop**

- Präster och diakoner vigs till tjänst i Härnösands stift vid två tillfällen under året.
- Nya kyrkoherdar mottas i församlingarna.
- Präster, diakoner, kyrkoherdar, församlingsherdar och förtroendevalda kallas till överläggningar.
- Biskopens herdabrev delas ut till alla stiftets församlingar och deras anställda, ideella och förtroendevalda medarbetare.
- Biskopen deltar i fortbildningar, seminarier och föreläsningar samt gör vid behov församlings- och kontraktsbesök.
- Uppdrag för nationell nivå och för biskopskollegiet utförs.
- Svenska kyrkan representeras i offentliga sammanhang.
- Samtal förs vid behov med präster och diakoner i stiftet.
- Regionala samfundsledare kallas till överläggningar.
- Biskopens ungdomsdialog planeras och utvärderas.
- Biskopsgårdens representationsfunktion planeras och genomförs.

**) Biskopen är delaktig inom verksamhetsplanens samtliga tre verksamhetsområden, vilket budgeteras och planeras på olika delverksamheter, här redogörs för andra insatser.*

MÅL 2018

De kontraktsprostar som finns i varje kontrakt har goda förutsättningar att representera stiftet.

Insatser: Kontraktsprostar

- Församlingarnas behov av stöd och tillsyn identifieras kontinuerligt i samarbete med prostarna.
- Ny kontraktsindelning, med fem istället för åtta kontrakt, införs från januari 2018 utifrån nya församlings- och pastoratsindelningar och förändringar i kyrkoordningen.
- Två prostmöten genomförs, varav ett i samband med en studieresa för att besöka den lutherska kyrkan i Mellanöstern.
- Visitations- och tillsynsarbetet genomförs enligt påbörjad planering.

MÅL 2018

Stiftsorganisationen samverkar med domkyrkoförsamlingen för vissa angelägenheter.

Insatser: Domkyrkoverksamhet

- Domkyrkoförsamlingen ersätts för användning av domkyrkan och församlingsgården, vård av biskopens skrudar samt ersättning för domprostens stiftsuppdrag.

BUDGET:
STYRNING & LEDNING..... 12 448 000

Foto: Magnus Aronsson/IKON

Stödfunktioner

Arbetet med att utveckla stiftskansliets arbetsorganisation med införandet av nya enheter pågår under året och innebär att nya rutiner för det interna arbetet formas och en större utbildningsinsats genomförs.

MÅL 2018

Stiftskansliets anställda har goda förutsättningar att bedriva ett professionellt arbete.

Insatser: Gemensamma kansliresurser

- Stiftsledning och övrig personal ges såväl strategiskt som praktiskt stöd i frågor som rör ekonomi, administration, juridik och kommunikation.
- Gemensamma fortbildningstillfällen genomförs vid fyra temadagar.
- Individuell fortbildning genomförs efter samråd med chef.
- Berörd personal deltar i stiftsövergripande nätverk och nationella samlingar.
- Två dialogdagar med fokus på målarbete genomförs tillsammans med stiftsstyrelsen.

MÅL 2018

Vid stiftskansliet finns god beredskap för att hantera kriser och katastrofer.

Insatser: Gemensamma kansliresurser

- Stiftskansliets krisgrupp möts regelbundet och genomför även en krisövning.
- Stiftets beredskapsplan uppdateras kontinuerligt.

MÅL 2018

Stiftskansliets anställda har god kännedom om barns livsvillkor och åsikter, är förtrogen med innebörden av ett barnrättsperspektiv och har rutiner för att tillämpa det.

Insatser: Gemensamma kansliresurser

- Stiftskansliets anställda har stöd av den strategiska barnrättsgrupp som skapats.
- Arbetet med barnkonsekvensanalyser inför beslut utvecklas genom att ett forum skapas för att möta och lyssna på barn.
- Kartläggningen av barns livsvillkor i Härnösands stift fördjupas och analyseras.

MÅL 2018

Kansliet är en hälsofrämjande arbetsplats med hög frisknärvaro och som arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor där fokus också sätts på en bra balans mellan arbete och privatliv.

Insatser: Gemensamma kansliresurser

- Interna rutiner tydliggörs och kommuniceras.
- Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår utifrån analysen av den arbetsmiljökartläggning som gjorts.
- Alla anställda erbjuds ekonomiskt stöd till egen friskvård samt möjlighet till friskvårdstimme varje vecka.

MÅL 2018

Stiftskansliets nya arbetsorganisation innebär tydligare strukturer, roller och uppdrag.

Insatser: Gemensamma kansliresurser

- Nya mötesstrukturer införs med enhetsmöten varje månad och möten för hela kansliet vid sex tillfällen.
- En större utbildningsinsats inleder arbete med att utveckla ledarskap och medarbetarskap i den nya arbetsorganisationen.

BUDGET:
STÖDFUNKTIONER..... 12 741 000

Fastigheter

Mål 2018

Biskopsgården är i gott skick.

Insatser: Biskopsgården

- Ny parkering anläggs, ett sophus byggs och järnsmidesstaketet renoveras
- Den utvändiga miljön ses över.
- En förvaltnings- och underhållsplan upprättas.

BUDGET:
FASTIGHETER.....1 895 000

Övrig stiftsverksamhet

MÅL 2018

Organisationer med kristen profil verksamma inom Härnösands stift kan efter prövning av ansökan få ekonomiskt stöd för sin verksamhet.

Insatser: Bidrag externa organisationer

- Lekmannaförbundet i Härnösands stift, Stiftshistoriska sällskapet, Kyrkosångarförbundet, Kvinnor i Svenska kyrkan och SKUT i Härnösands stift får bidrag detta år.

BUDGET:
ÖVRIG STIFTSVERKSAMHET..... 235 000

Budget 2018

Budget 2018

INTÄKTER

	TKR
Kyrkoavgift	56 901
Stiftsbidrag	33 490
Finansiella intäkter	800
Summa intäkter	**91 191**

KOSTNADER

	TKR
Församlingslivets utveckling	32 780
Organisatoriska förutsättningar	36 197
Styrning och ledning	12 448
Stödfunktioner	12 741
Biskopsgården	1 895
Övrig stiftsverksamhet	235
Summa nettokostnader	**96 296**

RESULTAT

	TKR
Intäkter	91 191
Nettokostnader	96 296
Budgeterat resultat	**- 5 105**

Investeringsbudget

IT-utrustning med mera	490
Biskopsgården	
Diverse renoveringar, utemiljö	1 000
Oförutsett	100
TOTALT	**1 590**

BUDGET PER DELVERKSAMHET

Församlingslivets utveckling..... 32 780 000

	Totalt tkr	Varav egen personal (tkr)
GUDSTJÄNST	**2 155**	**631**
Gudstjänstutveckling	1 247	631
Kyrkomusik	908	0
BARN OCH UNGA	**8 383**	**3 199**
Barn/ungdom	1 200	490
Skola/ungdom	430	400
Konfirmand	5 234	1 316
Pedagogfortbildning	83	0
Svenska Kyrkans Unga	1 436	993
DIAKONI	**2 470**	**1 737**
Diakoniutveckling	381	209
Diakonifortbildning	403	153
Flykting/integration	1 686	1 375
IDEELLT MEDARBETARSKAP	**783**	**313**
INTERNATIONELLT ARBETE	**735**	**368**
FLERSPRÅKIGT ARBETE	**2 209**	**750**
ANDLIG FÖRDJUPNING	**3 743**	**1 485**
Själavårdsfrågor	1 559	829
Telefonsjälavård	1 463	502
Pilgrim	721	154
BIDRAG TILL FÖRSAMLINGS-LIVETS UTVECKLING	**10 607**	**80**
Strukturbidrag	7 707	80
Bidrag till verksamhetsförstärkning - diakonal utveckling	1 800	0
Stiftsstyrelsens medel till förfogande	1 000	0
Övriga bidrag	100	0
MEDLEMSKOMMUNIKATION	**1 695**	**687**
Medlemskommunikation	259	244
Marknadsföring	630	46
Informationsutbildning	606	397
Daerpies Dierie	200	0

BUDGET PER DELVERKSAMHET

Organisatoriska förutsättningar..36 197 000

	Totalt tkr	Varav egen personal (tkr)
STYRNING OCH LEDNING, LOKALA NIVÅN	**2 681**	**636**
Förtroendemannautbildning	1 309	257
Kyrkoherdar/Mentorsprogram	1 085	379
PERSONALUTVECKLING, LOKALA NIVÅN	**1 338**	**422**
Arbetshandledning	1 338	422
STRUKTUR, FÖRVALTNING, EKONOMI	**4 161**	**2 211**
Organisationsutveckling	216	160
Indelningsarbete	2 670	953
Samverkanssystem	920	1 098
Administrativ fortbildning	102	0
Kyrkobokföringssakkunniga	253	0
FÖRSAMLINGSINSTRUKTION	**78**	**56**
VISITATIONER	**672**	**622**
UTJÄMNINGS- OCH GLESBYGDSBIDRAG	**16 282**	**0**
BYGGNADER	**3 811**	**2 160**
Bidrag	1 906	320
Fastigheter/inventarier	1 056	303
KAE-projekt	86	86
Regionala samrådsgruppen	45	0
Gemensamt ansvar	718	718
Kyrkounderhållsbidrag	0	733
INOMKYRKLIG KOMMUNIKATION	**548**	**347**
STUDERANDE TILL KYRKLIG TJÄNST	**4 421**	**1 239**
Kyrkomusikalisk utbildning	906	0
Antagning	276	151
Studerande	1 743	847
Rekryteringssatsning	350	0
Praktik	1 146	241
INTRODUKTIONSÅR	**1 500**	**1 078**
Pastorsadjunkter	1 278	1 078
Diakoner	222	0
ARBETSMILJÖARBETE	**578**	**238**
KYRKLIG BEREDSKAP	**127**	**63**
STIFTSFESTEN 2019 *(medarbetarmöte)*	**287**	**187**

BUDGET PER DELVERKSAMHET

Stifts-organisationen....27 319 000

	Totalt tkr	Varav egen personal (tkr)
STYRNING OCH LEDNING	**12 448**	**6 719**
Stiftsfullmäktige	1 335	210
Stiftsstyrelse	2 118	843
Domkapitlet	812	529
Biskopsämbetet	2 898	2 557
Kontraktsprostar	1 631	30
Domkyrkoverksamhet	627	0
Revision	322	0
Stiftsledning	2 705	2 550
STÖDFUNKTIONER	**12 741**	**5 062**
Gemensamma kansliresurser	12 486	5 017
Facklig verksamhet	105	45
Internproduktion	150	0
BISKOPSGÅRDEN	**1 895**	**46**
ÖVRIG STIFTSVERKSAMHET	**235**	**248**
Bidrag externa organisationer	235	248

Foto: Alex & Martin/IKON

BILAGA 1 (sid 1/2)

Barnkonsekvensanalys i budgetarbetet

Verksamhetsplan och budget är viktiga dokument i ett strategiskt barnrättsarbete. Under 2017 har ett systematiskt arbete bedrivits för ett stärkt barnrättsperspektiv i hela stiftsorganisationen. På stiftskansliet har en strategisk barnrättsgrupp bildats och en handlingsplan har arbetats fram. Handlingsplanen omfattar såväl det strategiskt interna arbetet, samt det utåtriktade främjandet.

Barnrättsgruppen har utarbetat följande mål för sitt arbete (målen återfinns även integrerat i verksamhetsplanen):

- Stiftets församlingar är förtrogna med innebörden av ett barnrättsperspektiv och har rutiner för att tillämpa detta genom till exempel barnkonsekvensanalys.
- Stiftsorganisationen har god kännedom om barns livsvillkor och barns synpunkter.
- Stiftsorganisationen är förtrogen med innebörden av ett barnrättsperspektiv och har rutiner för att tillämpa detta genom till exempel barnkonsekvensanalys.
- Stiftsorganisationen vill stärka församlingarna så att barnen i verksamheten känner sig trygga, sedda och lyssnade på.

När det gäller barnkonsekvensanalys i mål och budget har de verksamhetsansvariga i enlighet med riktlinjerna för barnkonsekvensanalys, arbetat för att stärka barnrättsperspektivet utifrån två utgångspunkter:

- **FN:s barnkonvention** och de vägledande principerna. Hur kan stiftet respekter, skydda och främja barnets rättigheter direkt eller indirekt?
- En **kartläggning om barns livsvillkor** i Härnösands stift. Hur påverkar barns olika förutsättningar tillgången till den verksamhet som bedrivs?

De fyra vägledande principerna:

Artikel 2 - Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 - Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6 - Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 - Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Barns livsvillkor i Härnösands stift

Kartläggningen har uppdaterats under 2017, och där finns en statistisk sammanställning som inbegriper områden som ekonomi, hälsa och utsatthet, samt kyrklig verksamhet. Statistiken kommer från bland annat Barnombudsmannen, Migrationsverket, Karolinska Institutet, Svenska kyrkans statistikdatabas och Svenska Kyrkans Unga.

Kartläggningen kan sammanfattas med några punkter:

- Knappt 2 procent av församlingarnas gudstjänster var anpassade för barn utifrån kyrkohandboken.
- Antalet dop har minskat kraftigt, men är högre i Härnösands stift än i riket.
- Den uppsökande verksamheten i skolor och på fritidsgårdar har halverats.
- Antalet konfirmerade sjunker, men ligger något högre än i riket. Framför allt finns minskningen hos icke kyrkotillhöriga barn.
- Ojämn könsfördelning kan konstateras bland konfirmanderna, närmare 60 procent är flickor.
- På tio år har antalet unga ledare fördubblats.
- Det är fortfarande en hög andel kyrkotillhöriga generellt, 71,4 procent i Härnösands stift år 2016.
- 7 av 100 barn lever i familjer där pengarna inte räcker till de mest nödvändiga levnadsomkostnaderna.
- Det finns cirka 25 00 nyanlända barn inskrivna i migrationsverkets mottagningssystem. Det är fler än antalet döpta under 2015, och fler än antalet barn i kyrkans barntimmar.

Några av de utmaningar som identifierats av statistiken avspeglas i den verksamhet som planeras för 2018. En del i kartläggningen som återstår att göra är barns röster om sin tillvaro i Härnösands stift, den kommer att kompletteras under 2018. Därifrån kan ytterligare insatser och åtgärder följa inför 2019.

Här följer en beskrivning av de utmaningar och frågeställningar som fortsatt finns att se över för framtida verksamhetsplanering.

BILAGA 1 (sid 2/2)

Här följer några utmaningar och frågeställningar kopplat till antagna fokusområden:

FOKUSOMRÅDEN	UTMANINGAR	FRÅGESTÄLLNINGAR
DIALOG MED FÖRSAMLINGAR Arenor för möten och samtal; visitationer.	• Arenor för möten måste inkludera barn, som t ex indelningsärenden och visitationer. • Barns synpunkter måste in i strategiska beslut även på stiftsnivå.	• Hur kan stiftet stödja församlingar i arbetet med att föra dialog med barn? *(Art 12)* • Hur kan stiftet arbeta för att inhämta barns synpunkter inför det strategiska arbtet? *(Art 12)* • Vad innebär det att barn ska vara en del av visitationen? *(Art 12)* • Barn i stiftet har olika förutsättningar; ålder, språk, ekonomi o s v. Hur kan man säkerställa att barn kommer till tals på lika villkor? Hur kan stiftet stödja församlingarna i det arbetet? *(Art 2)*
ORGANISATION möjliggöra GUDM, visitation, arbetsgivaransvar med mera.	• Medelmstapp påverkar barn- och ungdomsverksamheten, bland annat genom förre anställda. • Ökad belastning för personer som arbetar med nyanlända. • Stora avstånd skapar olika förutsättningar för barn att delta.	• På vilket sätt skulle gudstjänsten bättre kunna bidra till barnets rätt till andling utveckling? På vilket sätt ka stiftet stödja församlingen i det arbetet? *(Art 6)* • Hur kan barns synpunkter bli en del av arbetet med gudstjänstutveckling? *(Art 12, 3)* På vilket sätt kan stuftet stödja? • Färre anställda påverkar barnverksamheten. Hur bör stiftet agera för att trots det sätta barns bästa i främsta rummet? *(Art 3)* • Hur kan stiftet stödja personal i församlingar som möter nyanlända barn och unga? *(Art 6, 2)* • Hur kan stiftet bidra till att de stora avstånden inte hindrar barn från att delta på lika villkor i verksamheten? *(Art 2)*
BARN OCH UNGA nutid och framtid	• Tappar i dopstatistik • Färre kontaktytor, skolor • Många nyanlända/ ensamkommande barn • Färre antal pojkar än flickor i verksamheten. • Fortsatt ökning av unga ideella.	• Vad kan stiftet göra för att hjälpa församlingarna att bli bättre på att nå pojkar i ungdomsverksamhet? *(Art 12, 6)* • Hur kan stiftet stödja arbetet med att möta nyanlända barn? *(Art 2)* • Hur stödja församlingar i arbetet med att möta barn i olika salgs utsatthet? *(Art 2, 6)* • Vilken betydelse spelar de minskande skolbesöken? Har dessa betydelse för t ex konfirmationen? Är det angeläget att vända trenden, och hur kan i så fall stiftet stödja i det arbetet? • Hur kan vi arbeta för att stärka dopets möjlighet till en tillhörighet redan som liten? • Hur förvalta det stora antalet unga ledare? På vilket sätt kan stiftet stöda församlingar att tillvarata dessa resurser i ett barn- och ungdomsarbete?
ANDLIG FÖRDJUPNING OCH SJÄLAVÅRD	• Få gudstjänster riktar sig till barn • Många ideella engagerar sig i flyktingarbetet,	• Hur kan vi stödja församlingarna att utveckla gudstjänster för barn? *(Art 6)* • Hur arbeta med barn och delaktighet i gudstjänst? *(Art 12)* • Vad kan göras för att stödja de ideella?
DIAKONI	• Flyktingsituationen ställer nya krav, många nyanlända barn lever i fattigdom.	• Hur kan vi stödja församlingarna med alla utmaningar i flyktingarbetet? *(Art 2, 3, 6)* • Vad kan göras för att stödja ideella och medarbetare i flyktingarbetet? *(Art 2, 3, 6)*

BILAGA 2

Personal stiftskansliet 2018

AKAR HOLMGREN
Stiftsdiakon, samordnare för flerspråkigt arbete

ANDERS NORDLINDER
Stiftskonsulent Svenska Kyrkans Unga (vikarie)

ANN-CHARLOTTE SANDELIN JONSSON
Stiftsdirektor

BARBRO NORDLÖF
Ekonom, (Egendoms-förvaltningen)

BIRGITTA NORDIN
Stiftsadjunkt själavård

BRITT-INGER BENGTSSON
Biskopens administrativa stöd

CARINA BLOMQVIST LILJEGREN
Stiftsdiakon (projekt)

CHARLOTTA EKELUND
Enhetschef Struktur och utveckling

CHRISTIAN FERM
Byggnadsingenjör

CHRISTINA (KICKI) ÅKERLUND
Kansliassistent, administrativt stöd jourhavande präst

CHRISTINE MODIG
Personal-sekreterare

ELISABETH HÄGGLUND
Registrator

EVA AHLENIUS
Kansliassistent

EVA NORDUNG BYSTRÖM
Biskop

EVA STENSTRÖM
Stiftsadjunkt, gudstjänst och teologi

FREDRIK SÄTTER
Skogvaktare Mellersta distriktet

GUNNAR PAMUK
Skogvaktare Norra distriktet

HANS SUNDQVIST
Kansliassistent

HELENA WIBERG
Stiftskonsulent, konfirmandfrågor

INGELA JOHANSSON
Receptionist/ telefonist

JAN-OLOF ERIKSSON
Skogvaktare Östra distriktet

JEANETTE WEDIN
Enhetschef Stöd och service

KAJSA ÅSLIN
Presssekreterare/ informatör

LEIF SELLING
Stiftsadjunkt, andlig vägledning, pilgrimsfrågor, beredskapsfrågor

LENA HOLMBERG ERIKSSON
Enhetschef Tro och liv

LENA NILSSON
Informatör

LENA TJERNSTRÖM
Ekonomiassistent

LENA-MARIA OIKARINEN
Stiftsdiakon, flykting (projekt)

LENNART SJÖLUND
Ekonom med verksamhetsansvar

LINNEA SKOG
Stiftsantikvarie
Tjänstledig

MARIA EDDEBO PERSSON
Webbredaktör

MARIA VILANDER HOLMQVIST
Stiftspedagog, Barn, unga och ideella

MARIA WÅLSTEN
Stiftspedagog, ideellt medarbetar-skap, internationellt arbete

MARIE-LOUISE OLSSON RAUTALINKO
Stiftsjurist, domkapitlet

MATS BERGGREN
Stiftsadjunkt, rekrytering

MAX ENANDER
Stiftsjägmästare

forts. bilaga 2

MIA ÖDMARK
Biskopens adjunkt

MICHAEL BÄCKSTRÖM
Utrednings-sekreterare (vikarie)

MIKAEL GRABB
Vaktmästare

MONA BENTSEN
Personalkonsulent

OLOF GRINDE
Skogvaktare Södra distriktet

PETER LUNDGREN
Stiftsjurist

PONTUS HAMMARSTRAND
Byggnadsingenjör

SONJA BJERMQVIST
Stiftsdiakon

THOMAS KARNESTRAND
Bitr. Stiftsjägmästare

YVONNE LANDSTRÖM
Utbildnings-sekreterare

ÅKE SKOGLUND
Ekonom

Vakanser

- Stiftsadjunkt skola/ungdom

BILAGA 3

Kontraktsprostar och kontrakt 2018

ANNA-MARIA LARSSON
Kontraktsprost
Medelpads kontrakt

BÖRJE VIKLANDER
Kontraktsprost
Norra Jämtlands kontrakt

KENT NORDIN
Kontraktsprost
Ådalens kontrakt

LENNART RASWILL
kontraktsprost
Södra Jämtlands Härjedalens kontrakt

MARIE EDSTRÖM
Kontraktsprost
Örnsköldsviks kontrakt

Medelpads kontrakt

- Alnö församling
- Borgsjö-Haverö församling
- Hässjö, Ljustorp och Tynderö pastorat
- Indalens pastorat
- Njurunda församling
- Selångers församling
- Sköns församling
- Stöde församling
- Sundsvalls församling
- Timrå församling
- Tuna-Attmars församling
- Torps församling

Norra Jämtlands kontrakt

- Frösö, Sunne, Norderö församling
- Häggenås-Lit-Kyrkås församling
- Krokoms pastorat
- Strömsunds pastorat
- Åre pastorat
- Östersunds församling

Södra Jämtland-Härjedalens kontrakt

- Brunflo, Lockne, Marieby och Näs pastorat
- Bräcke-Revsunds pastorat
- Fors och Ragunda pastorat
- Håsjö pastorat
- Härjedalens pastorat
- Södra Jämtlands pastorat

Ådalens kontrakt

- Härnösands pastorat
- Kramfors pastorat
- Långsele-Graninge-Helgum pastorat
- Ramsele-Edsele församling
- Sollefteå-Boteå pastorat
- Ådals-Lidens, Junsele, Resele och Eds pastorat

Örnsköldsviks kontrakt

- Anundsjö-Skorpeds pastorat Arnäs, Gideå och
- Trehörningsjö pastorat
- Grundsunda församling
- Nätra-Sidensjö pastorat
- Själevads, Mo och Björna pastorat
- Örnsköldsviks församling

Svenska kyrkan
HÄRNÖSANDS STIFT

Box 94, 871 22 Härnösand • www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift